

Transportstyrelsen
Trafikenheten
Box 267
781 23 Borlänge

STR:s synpunkter på utkast till kursplan för introduktionsutbildningen samt det högsta antal elever som en person får handleda under en viss period, t ex fem år

Det är positivt att Sveriges Trafikskolors Riksförbund, STR, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerade förslag innan den officiella remissen genomförs.

Synpunkter på utkast till kursplan

STR välkomnar att miljömomentet nu adderas till kursplanen för introduktionsutbildningen.

Övergripande anser STR att det är viktigt att elev, handledare och utbildare talar samma språk och arbetar i samma riktning. Detta har avsevärt förbättrats sedan introduktionsutbildningen infördes. I kombination med det sammanhållna provet, där teorin och praktiken på ett naturligt sätt vävs samman i såväl utbildning som prov, har utbildningssituationen utvecklats till det bättre.

I och med att miljömomentet föreslås ingå i kursplanen, skapas ännu bättre utbildningsförutsättningar och t ex risken för att eleverna får olika budskap från handledare respektive utbildare minskar. Detta är ett steg i rätt riktning.

Begränsning av handledarskap

STR välkomnar att en begränsning ska föreslås angående antalet möjliga handledarskap och att någon form av tidsbegränsning ska införas. Den svarta trafikskoleverksamheten i Sverige beräknas omsätta stora belopp varje år. STR:s utgångspunkt är att regelverket ska motverka och begränsa svart trafikskoleverksamhet, men underlätta privat mängdträning för det stora flertalet. I sammanhanget är det värt att notera att ca 85 % av handledarna endast innehar ett tillstånd trots att det idag inte finns någon begränsning avseende antalet.

En central fråga kring begränsning av handledarskap är registerfrågan. Det är mycket viktigt med ett väl fungerande register, annars kommer trovärdigheten för hela utbildningssystemet troligen att påverkas negativt.

När det gäller frågan om maxantal elever som en person ska få handleda under en viss tidsperiod har STR nedanstående generella ståndpunkter, utifrån vilken tidsperiod som

Transportstyrelsen beslutar:

1. Livstid

Om handledartillståndet även framgent ska gälla på livstid har STR uppfattningen att en person under en livstid får handleda **max tolv elever**. Detta möjliggör t ex för en trebarnsförälder att handleda sina tre barn, och deras respektive tre barn, inalles tolv personer. Vid behov ges dispens för nära anhörig att erhålla ytterligare handledartillstånd med behov av fler tillstånd än tolv. Ett kontrollförfarande för dem som söker fler handledartillstånd än tolv bör i så fall införas.

2. Tidsbegränsning 10 år

Vid en tidsbegränsning á 10 år anser STR att maxantal kan sättas till 10 elever.

3. Tidsbegränsning 5 år

Vid en tidsbegränsning á 5 år anser STR att maxantal kan sättas till 5 elever.

Notera att oavsett vilket av ovanstående tidsintervall som Transportstyrelsen i slutändan föreslår, är det nödvändigt att handledartillstånd för enskild elev inte går att avaktivera. Annars uppstår ett kryphål i systemet vilket snabbt kommer att spridas inom den förmodat lilla krets som försörjer sig på svart trafikskoleverksamhet. D v s att svartutbildare avanmäler handledarskap för respektive elev, allteftersom eleverna blir godkända på förarprov.

Frågor att utreda och klargöra

I de diskussioner som STR fört i ämnet har framkommit en rad frågor kring tolkning av regeltillämpningen vilka bör utredas och klargöras innan lagen, förordning och föreskrifter träder i kraft, bl a :

- Vad händer då handledartillståndet går ut? T ex meddelas såväl handledare som elev?
- Vid en tidsbegränsning av tillståndets giltighet, kommer även eleven att få gå om en kurs efter t ex 5 år om eleven inte hunnit ta körkort?

Tidpunkt för införandet

Alla trafikskolors undervisningsplaner revideras, men det stora arbetet är att pedagogiskt förbereda medlemmarna på att utbilda en ny målgrupp i miljökunskap. Visserligen är STR:s medlemmar kunniga på miljöområdet, men fokus för flertalet ligger på miljökunskaper för elever. De medlemmar som är aktiva EcoDriving-utbildare, f n 263 st, har goda miljökunskaper och erfarenhet i ämnet, och därmed förutsättningar att snabbt kunna revidera sin undervisningsplan i enlighet med kraven i den kommande kursplanen, men för majoriteten av landets trafiklärare krävs en utbildningsinsats och hjälp att komma igång.

Dessutom krävs att det pedagogiska upplägget av det nya miljömomentet anpassas så att det aktiverar både handledare och elev. Detta kräver också tid och en del experimenterande.

STR har gjort omfattande utbildningsinsatser inför såväl införandet av miljömomentet i B-kursplanen, införandet av introduktionsutbildningen som införandet av riskutbildningen för behörighet B respektive A. Vi kan på basis av den erfarenhet vi gjort under de senaste åren, med säkerhet säga att **till den 1/9, 2010, finns det inga förutsättningar att hinna förbereda de f n 610 STR-medlemmarna och deras lärare (inalles uppskattningsvis ca 1 500 trafiklärare) som bedriver introduktionsutbildning på ett tillräckligt bra sätt.** Vi kommer att behöva hela hösten på oss för att genomföra kurser över hela landet, revidera läromedel, lärarmaterial samt ta fram kursmaterial. **STR föreslår därför att**

ikraftträdandet av ny kursplan för introduktionsutbildning sker den 1/1, 2011 som tidigast.

För kännedom avser vi att med införandet av miljömomentet i B-kursplanen som modell, återigen låta STR:s chefsinstruktörer utbilda sina kollegor och detta kommer att göras lokalt. Denna omfattande utbildningsinsats på ett stort antal orter över landet, kräver noggrann planering och god framförhållning för att fungera tillfredsställande.

STR anser att det är ett bra förslag att undervisningsplanen inte behöver godkännas på nytt, men det stora arbetet är revideringen av planen och den måste göras. Även detta arbete tar tid i anspråk.

I sammanhanget kan det vara värt att påminna om att STR i sitt remissvar förespråkade att det nya AM-körkortet skulle träda i kraft vid årsskiftet 09/10. Nu uppstod det övergångsproblem vilka åtminstone hade mildrats om ikraftträdandet skett vid årsskiftet.

STR:s syn på att hastighet, bälte och alkohol, andra droger och trötthet stryks ur kursplanen

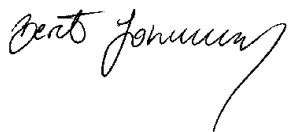
Erfarenheten hittills är att momenten hastighet, bilbälte, alkohol, andra droger och trötthet har funnit sin naturliga plats i utbildningen, och de är centrala för trafiksäkerheten rent generellt. Det kommer successivt nya rön som vi anser att handledarna bör få ta del av på något sätt. Undersökningsföretaget MISTatAB genomförde tidigare i år, på STR:s uppdrag, en kvantitativ utvärderingsundersökning per telefon bland 370 elever som gått riskutbildning del 1 för behörighet B. Undersökningen är ännu inte offentliggjord men resultatet visade bl a att elever reflekterade över att det vore bra om även handledarna tog del av det som förmedlades under utbildningen.

Dock, STR förstår det nödvändiga i att moment i den nuvarande kursplanen måste strykas, då miljömomentet adderas. Utbildningen får inte bli en ”ensidig korvstopppning” och det måste finnas utrymme för frågor och diskussioner.

STR anser att faktaförmedling och attitydpåverkan kring hastighet, bälte och alkohol, droger och trötthet är viktigt även för handledare och vi avser att behålla och vidareutveckla dessa moment i det skriftliga materialet som handledare och elever erhåller i samband med kurs.

Landskrona den 6 maj 2010

Med vänlig hälsning
SVERIGES TRAFIKSKOLORS RIKSFÖRBUND

Berit Johansson
Förbundsordförande